

**FAVA XXI. Konferencia a felszín alatti vizekről
2014. április 2-3. Siófok**

**Szongoth Gábor — 117 hidegvizes kút vizsgálatának
Kalotai Zsófia, Hegedűs Sándor tapasztalatai**

Tartalom

- **Kútvizsgálatok helye és célja**
- **Vizsgálati körülmények**
- **Előzetes kérdőív a kutak működéséről és állapotáról**
- **Vizsgálati programok (elvégzett mérések)**
- **Esettanulmányok (érdekes példák)**
- **Kapacitás-vizsgálatok**
- **Statisztikák**
- **Tanulságok**

A kútvizsgálatok helye, célja

- 40 db Baja-Zombor térsége – DriWaS Projekt
- 14 db DMRV Gödöllői Vízbázis – vízminőség javító program
- 17 db Soproni Vízmű területe – kút állapot felmérés
- 46 db DRV területe – kistelepülések ivóvíz ellátottsága

Vizsgálati körülmények

- Közvetlen megrendelés előnyei
- Kút működtetése (szivattyú ki/beépítés)
- Áramellátás
- Bacilusok
- Kút megközelítése

Vizsgálati körülmények

Tengelyig érő sár a kút felé
vezető úton

Éjszakai mérés

Vizsgálati körülmények

Kút megközelítése építéskor

Kút megközelítése (körbe) építés után

Kút megközelítése építéskor

Kút megközelítése ma

Előzetes kérdőív a kutak működéséről és állapotáról

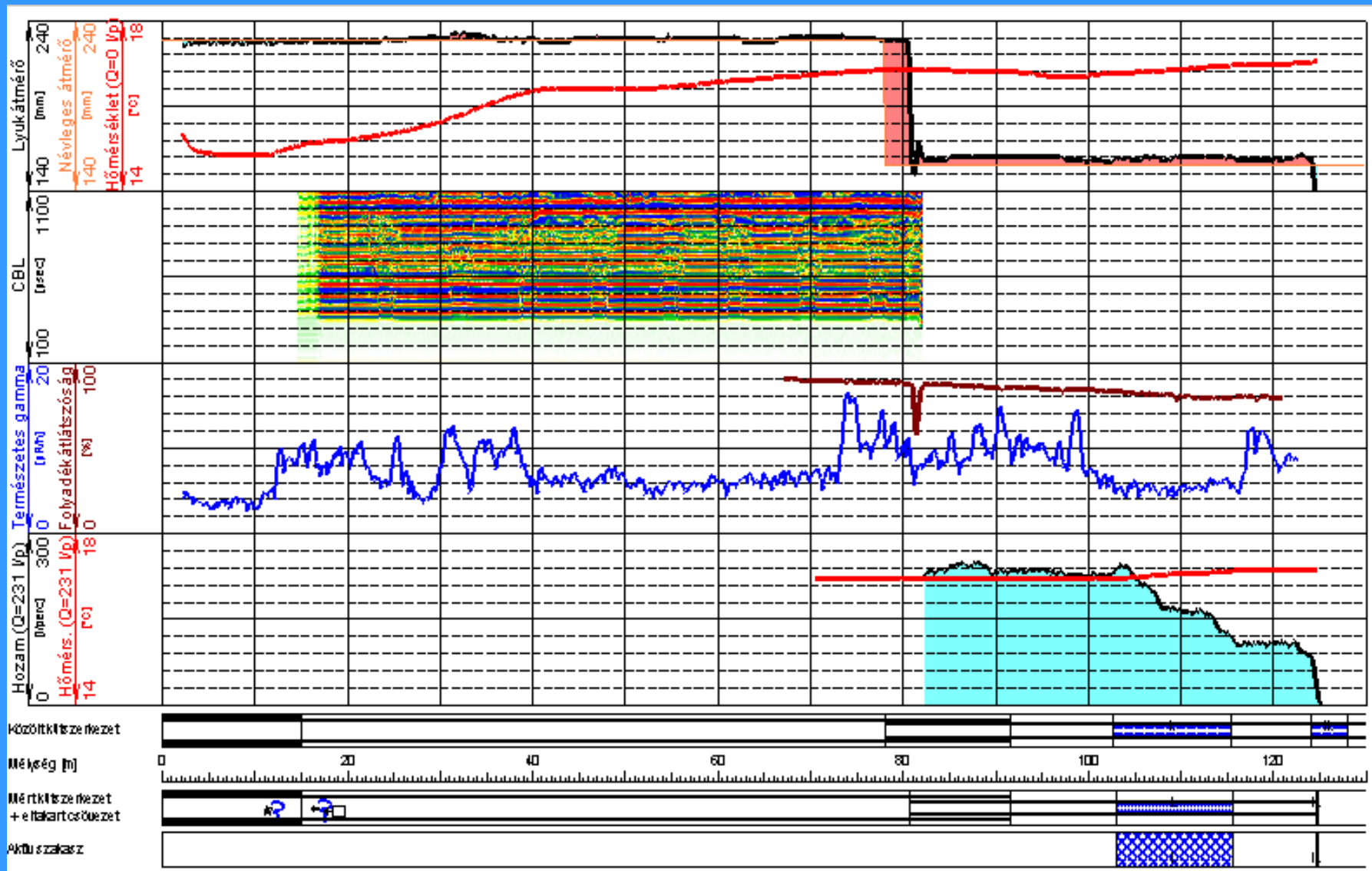
település		
kútazonosítás	kút helyi neve	
	kataszteri szám	
talp	eredeti [m]	
	legutóbb mért [m]	
volt- e kútjavítás/átalakítás	ideje	
	lényege	
termelési adatok	nyugalmi vízszint [m]	
	változott-e az utóbbi időben?	
	üzemi hozam [l/p]	
	üzemi vízszint [m]	
	milyen gyakran indítják a kutat?	
	beépített szivattyú kapacitása	
	a szivattyú beépítési mélysége	
	beépítés módja	
homokolás	csak indításkor homokol?	
	milyen hozamnál kezd homokolni?	
ismert sérülés van-e?		
van-e benne beejtett tárgy? hány? milyen? hol?		
intézik-e a szivattyú egy/kétszeri ki/beépítését?		
a kút megközelíthetősége		
a kút kezelőjének elérhetősége		

Vizsgálati programok (elvégzett mérések)

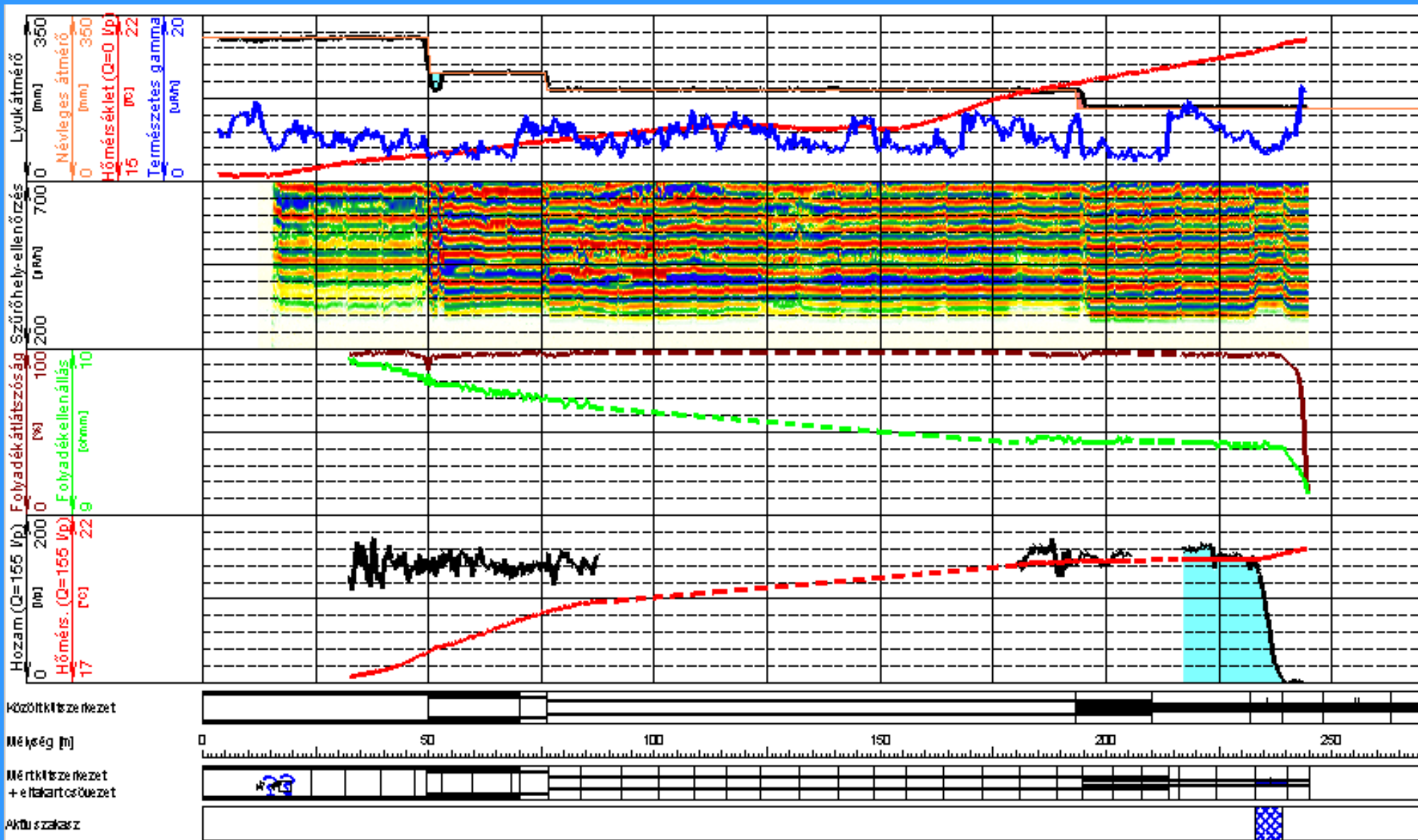
Mérés típus	DRV	DMRV	Soproni Vízmű	Bajavíz	Összesen
	(db)	(db)	(db)	(db)	(db)
Összesen	46	14	17	40	117
Statikus mérések	45	12	17	40	114
Akusztikus cementpalást-ellenőrzés	14	9	-	-	23
Akusztikus szűrőhely-ellenőrzés	4	2	1	33	40
Kútkamerázás	41	14	17	-	72
Dinamikus mérések	37	12	17	40	106
Kapacitás-mérés	40	12	17	39	108
Visszatöltődés-mérés	40	12	17	39	108

Szűrőszakadás

Példa az alsó szűrő feltöltődésére

Kútkamerázás

- A kamerázás hasznos (többlet) információt adott: 28/72 esetben
- Javasoltuk az utólagos kamerázást: 3/40 esetben

Érdekes kútkamerás képek

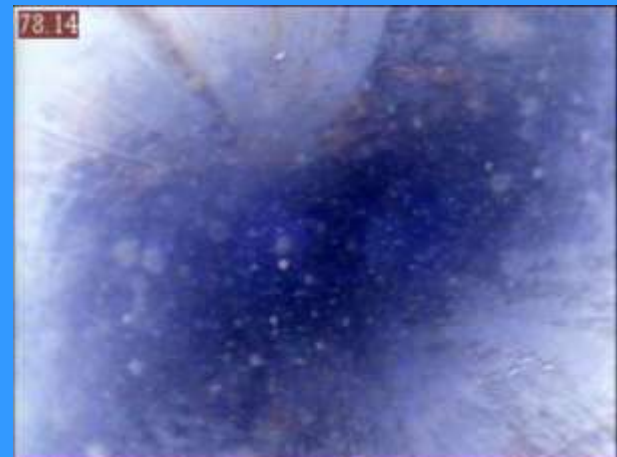
Kidőlt, elgörbült szűrőcső felülnézete

Szűrőkosár a tömszelencén

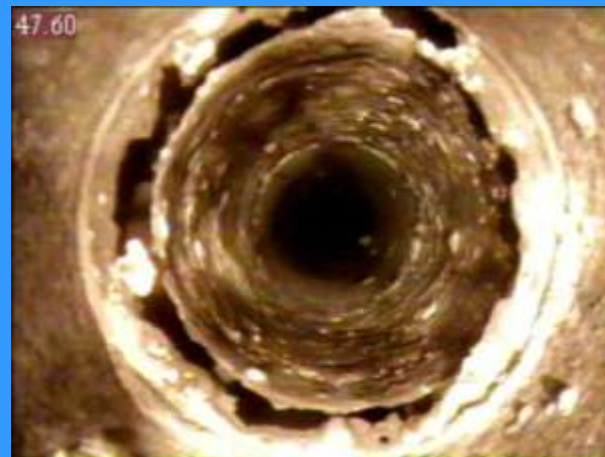
Drótakadály a csőben

Összelapult cső felülnézete

Összegyűrődött PVC cső

Lyukas csőkötés felülnézete

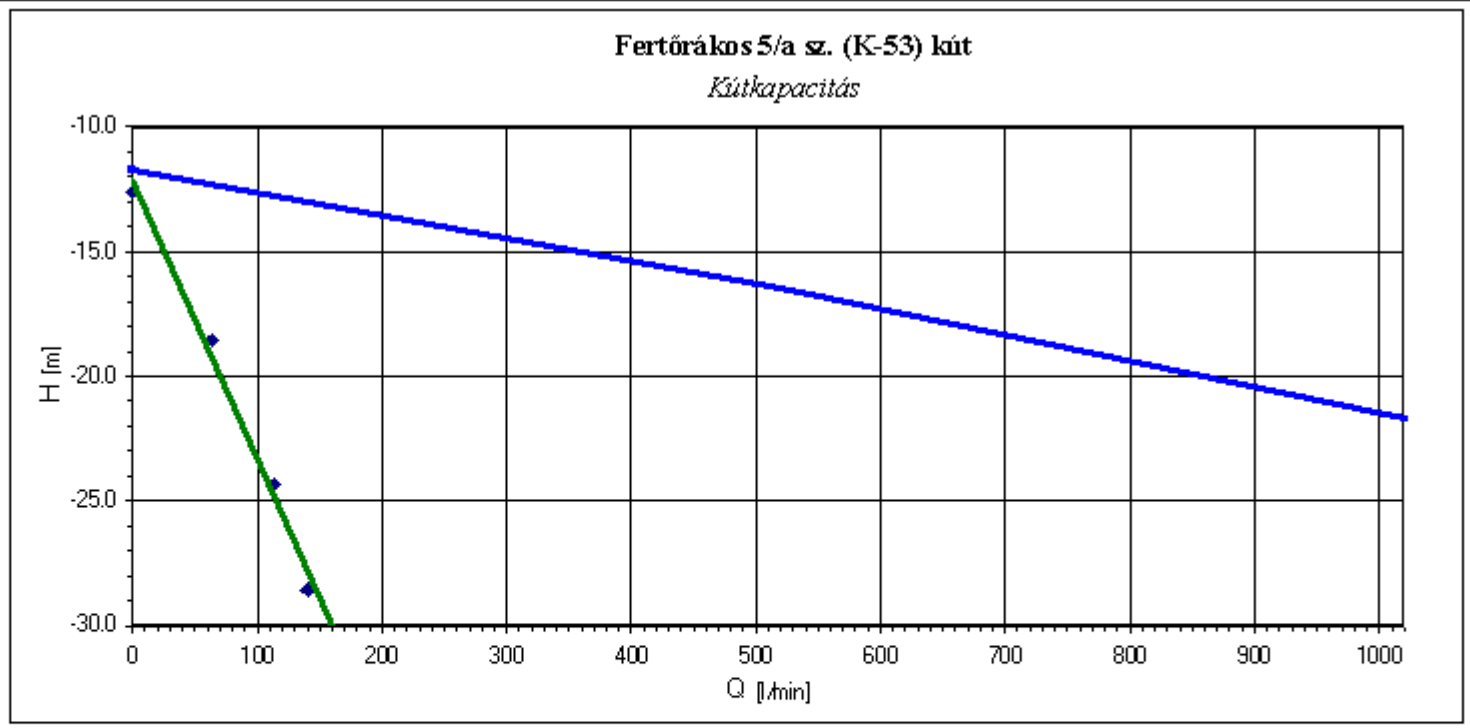
Széttört csőfal

Szálban álló közet a kútból nézve

Kapacitás-mérések

Q [l/min]	H [m]	t _ü [min]
0	-12.60	-
63	-18.56	30
113	-24.29	30
140	-28.53	30
2000		
0	-11.70	-
520	-16.50	-
1020	-21.70	-

Mérés dátuma: 2013. október 10.

Számítási eredmények

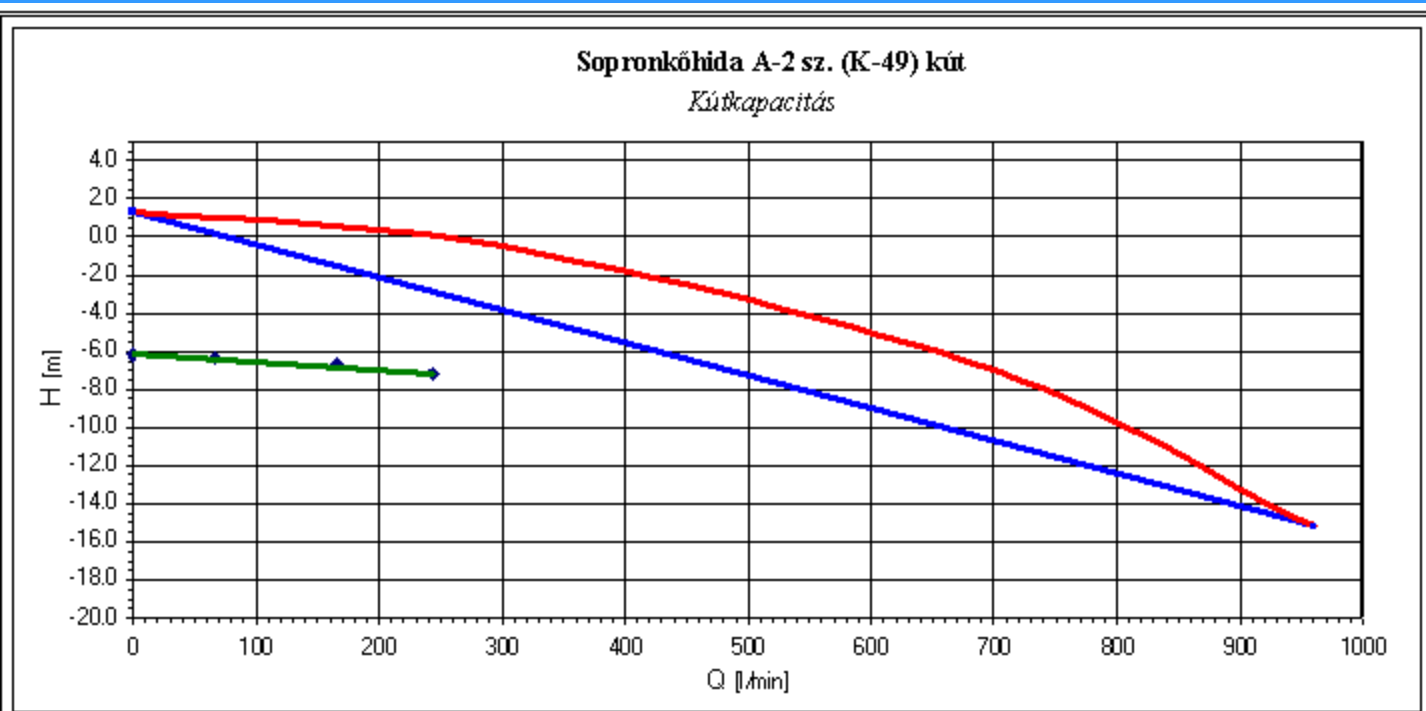
Szűrőzés teteje: -80.5 [m]
Szűrőzés alja: -103.5 [m]

Aktív szűrőhossz: 12.4 [m]
Közölt talp: 116.0 [m]

Merekség: -0.112 [m min/l]
Fajlagos vízhozam: 8.93 [l/min/m]
Lamináris szkin: 0.061 [m min/l]

Az elvégzett kapacitásvizsgálat szerint a termelés növelésével az üzemi vízszint mérsékelt ütemben csökken, az illesztett egyenes meredeksége közepes, a kút fajlagos vízhozama átlagos. A görbe linearitása ($R^2=0,990$) mutatja, hogy ilyen termelési szint mellett a turbulens veszteség mértéke elhanyagolható, az áramlás lamináris. A kapacitás görbét összehasonlítva az építéskori adatokkal (kék görbe) megállapítható, hogy a kút fajlagos vízhozama erősen csökkent (100 l/min/m-ről 8.9 l/min/m-re), a nvaalmi vízszint ~0.9 m-t csökkent.

Q [l/min]	H [m]	t _{sz} [min]
0	-6.17	-
66	-6.38	30
166	-6.69	30
243	-7.23	30
1972		
0	1.30	-
960	-15.20	-

Mérés dátuma: 2013. november 11-12.

Szűrőzés teteje: -30.3 [m]

Aktív szűrőhossz: 9.8 [m]

Szűrőzés alja: -40.1 [m]

Közölt talp: 49.0 [m]

Számítási eredmények

Meredekség: -0.004 [m min/l]

Fajlagos vízhozam: 238.10 [l/min/m]

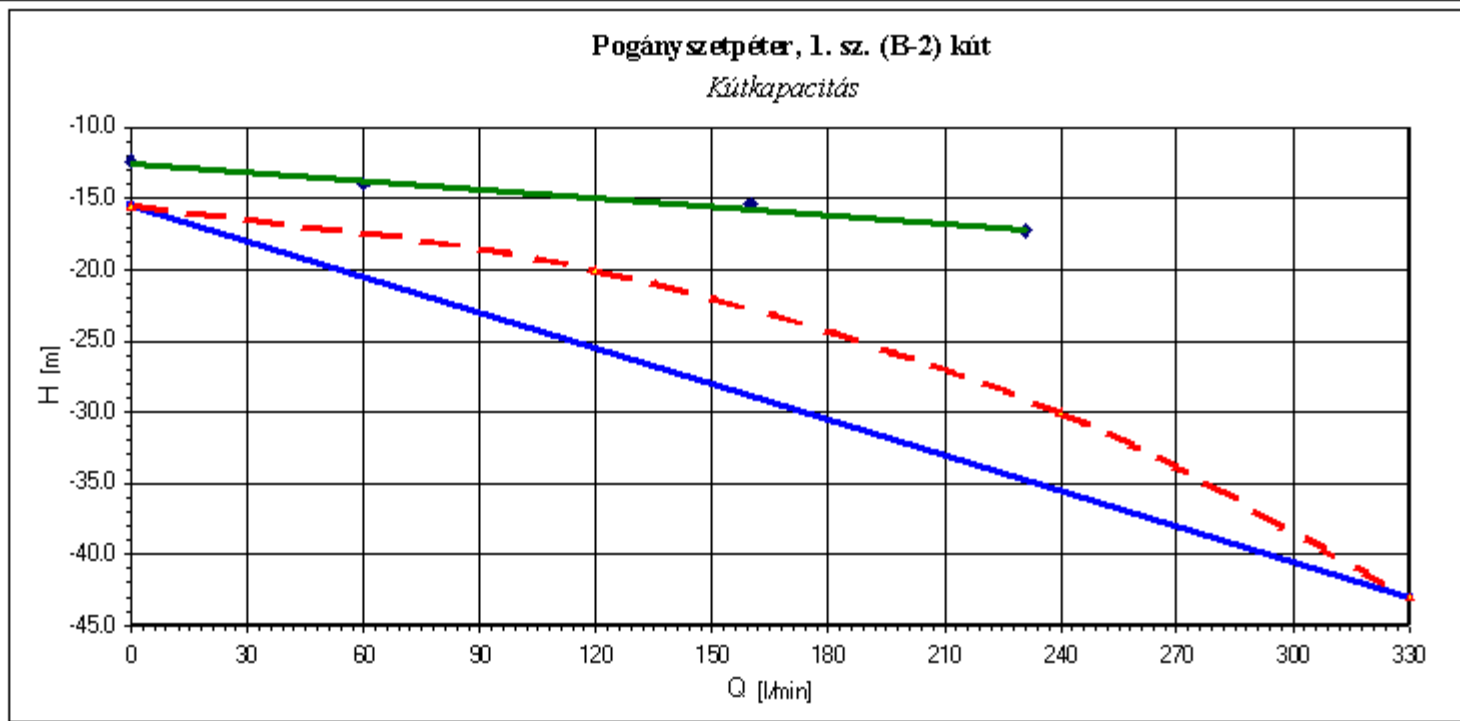
Lamináris szkin: -0.002 [m min/l]

Az elvégzett kapacitásvizsgálat szerint a termelés növelésével az üzemi vízszint lassan csökken, az illetégt egyenes meredeksége kicsi, a kút fajlagos vízhozama nagy.

A kapacitás görbét összehasonlítva az építéskori adatokkal (kék görbe) megállapítható, hogy a kút fajlagos vízhozama látszólag *javult (57.9 l/p/m-ről 238.1 l/p/m-re), a nyugalmi vízszint ~7.5 m-t csökkent.

*:az összevetés nem teljesen reális, mivel a mostani max. hozam csak kb. fele az eredetinek és az eredeti adatok közül a köztes hozamlépcső(k) adatai nem álltak rendelkezésünkre.

Q [l/min]	H [m]	t _h [min]
0	-12.39	pár óra
60	-14.00	30
160	-15.35	30
231	-17.30	40
1989		
0	-15.50	-
330	-43.00	-

Mérés dátuma: 2013. szeptember 12.

Szűrőzés teteje: -103.0 [m]   Aktív szűrőhossz: 12.6 [m]
 Szűrőzés alja: -124.7 [m]   Közölt talp: 167.0 [m]

Számítási eredmények

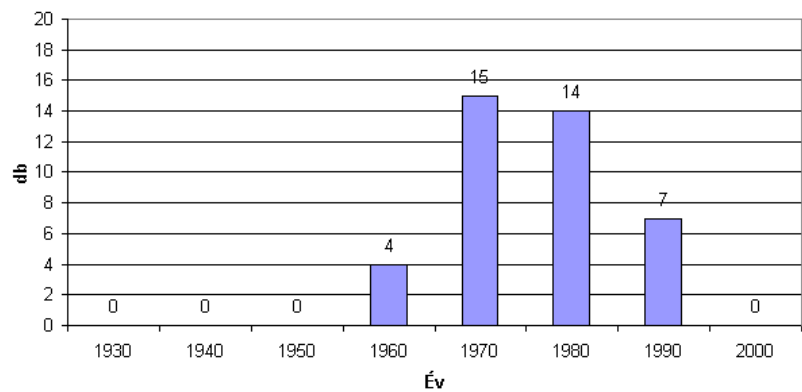
Merekség: -0.020 [m min/l]
 Fajlagos vízhozam: 50.00 [l/min/m]
 Lamináris szkin: 0.012 [m min/l]

Az elvégzett kapacitásvizsgálat szerint a termelés növelésével az üzemi vízszint lassan csökken, az illetékt egyenes meredeksége kicsi, a kút fajlagos vízhozama nagy. A görbe linearitása ($R^2=0.98$) mutatja, hogy ilyen termelési szint mellett a turbulens veszteség mértéke elhanyagolható, az áramlás lamináris. A kapacitás görbét összehasonlítva az építéskori adatokkal (kék görbe) megállapítható, hogy a kút fajlagos vízhozama növekedett (10.7 l/p/m-ről 47.0 l/p/m-re), a nyugalmi vízszint pedig 3.1 m-t emelkedett.

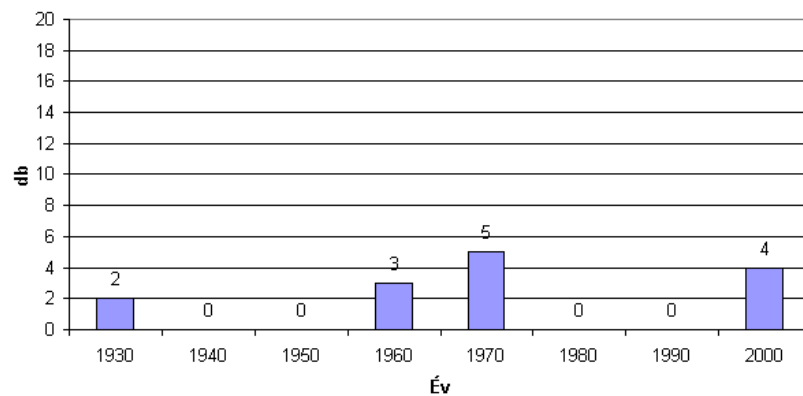

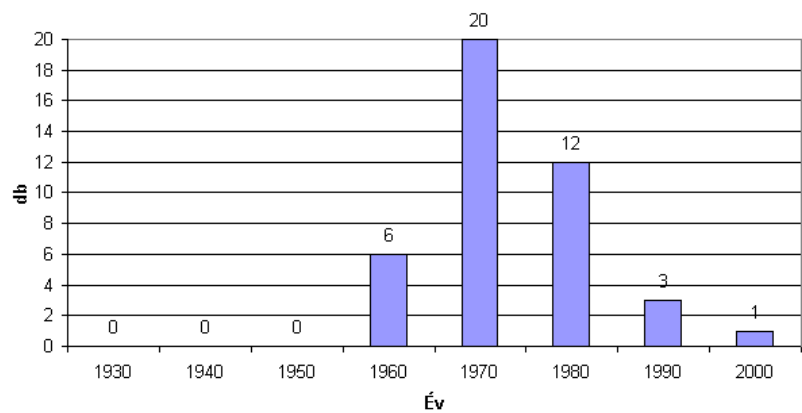
A kutak fúrási évének eloszlása
Bajavíz

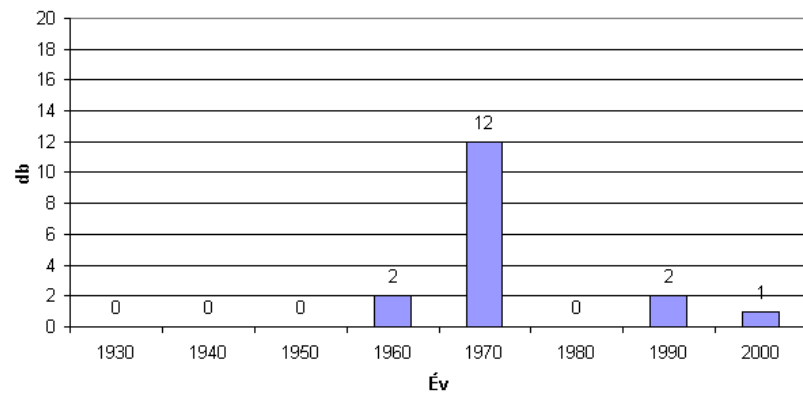
A kutak fúrási évének eloszlása
DMRV

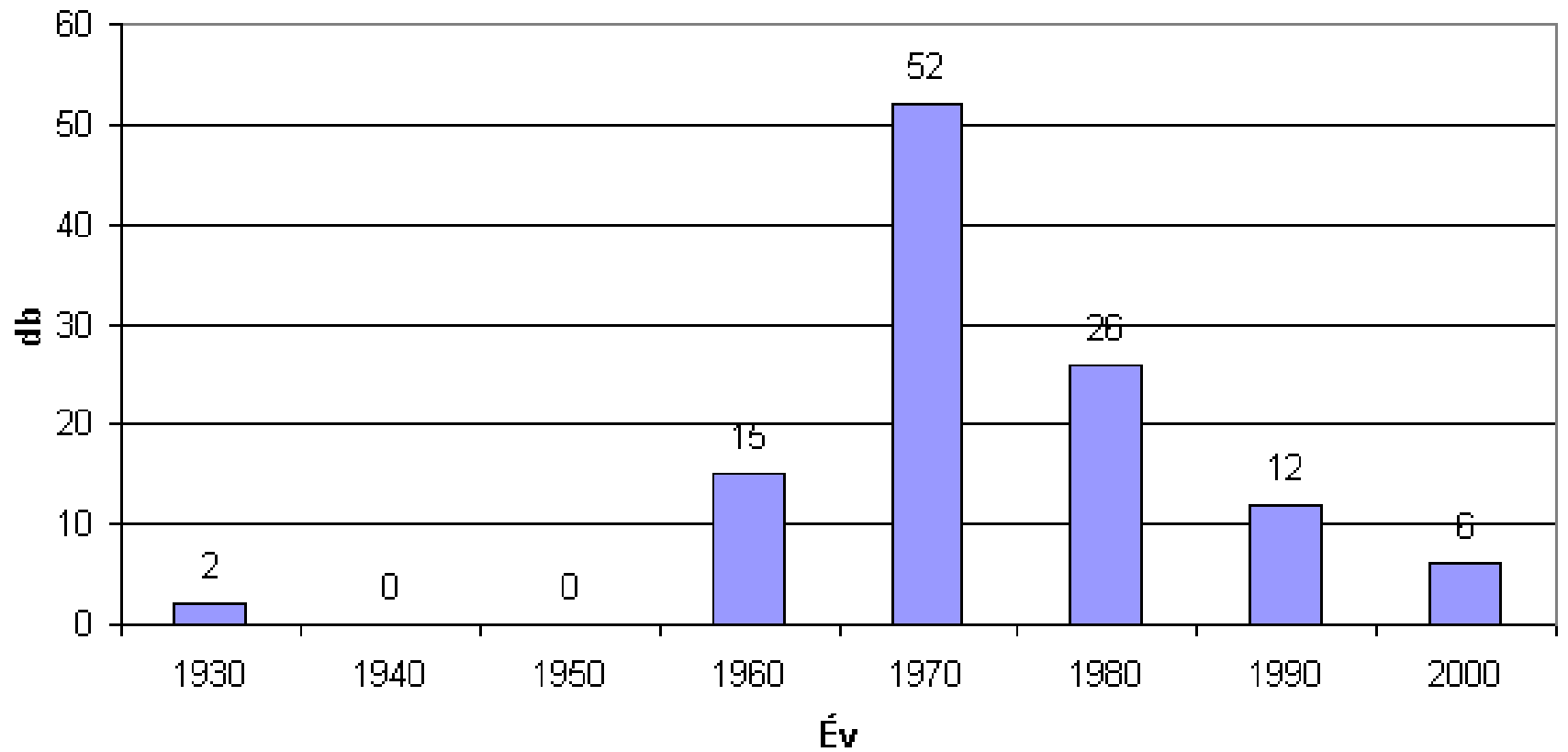
A kutak fúrási évének eloszlása
DRV

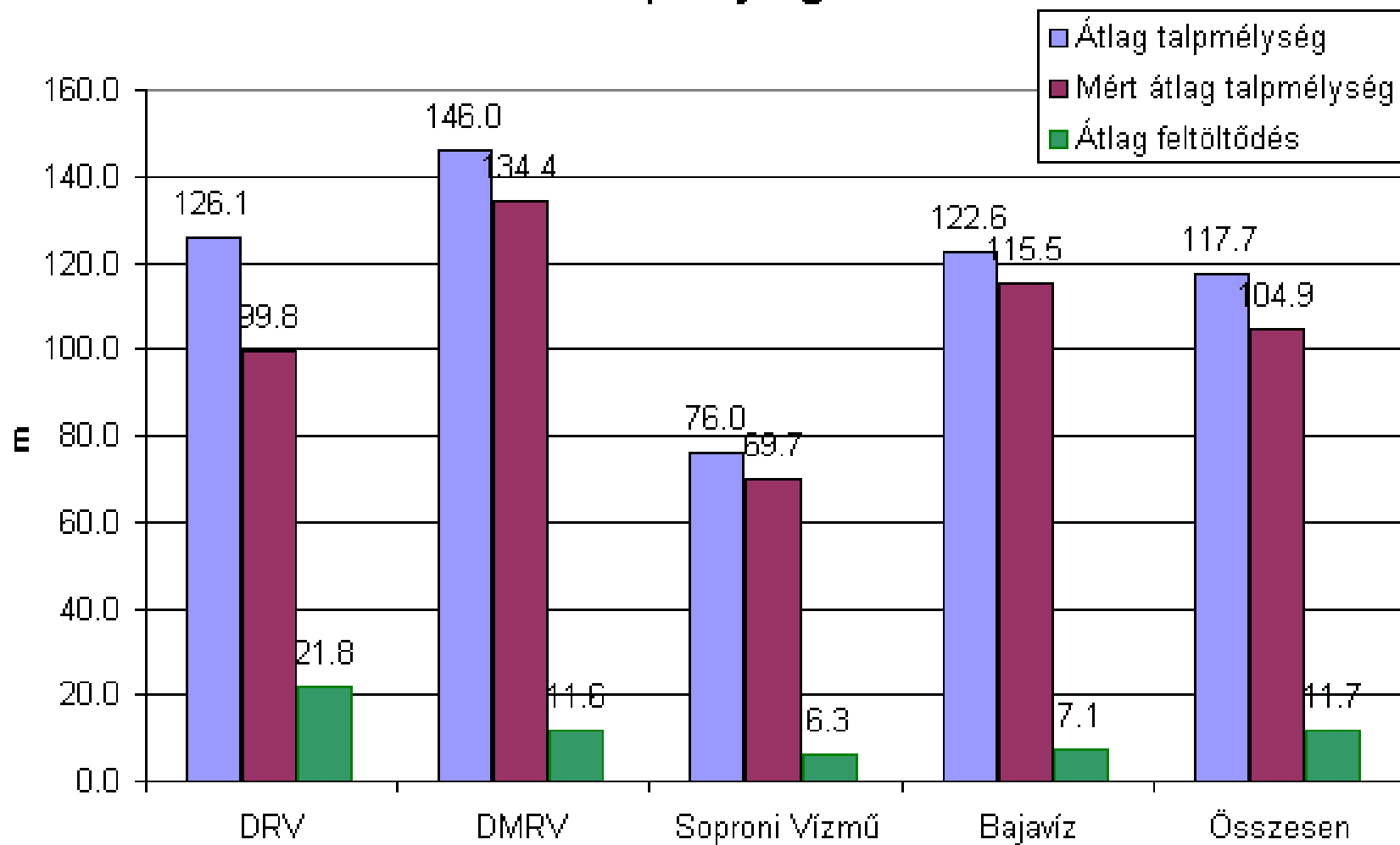
A kutak fúrási évének eloszlása
Soproni Vízmű

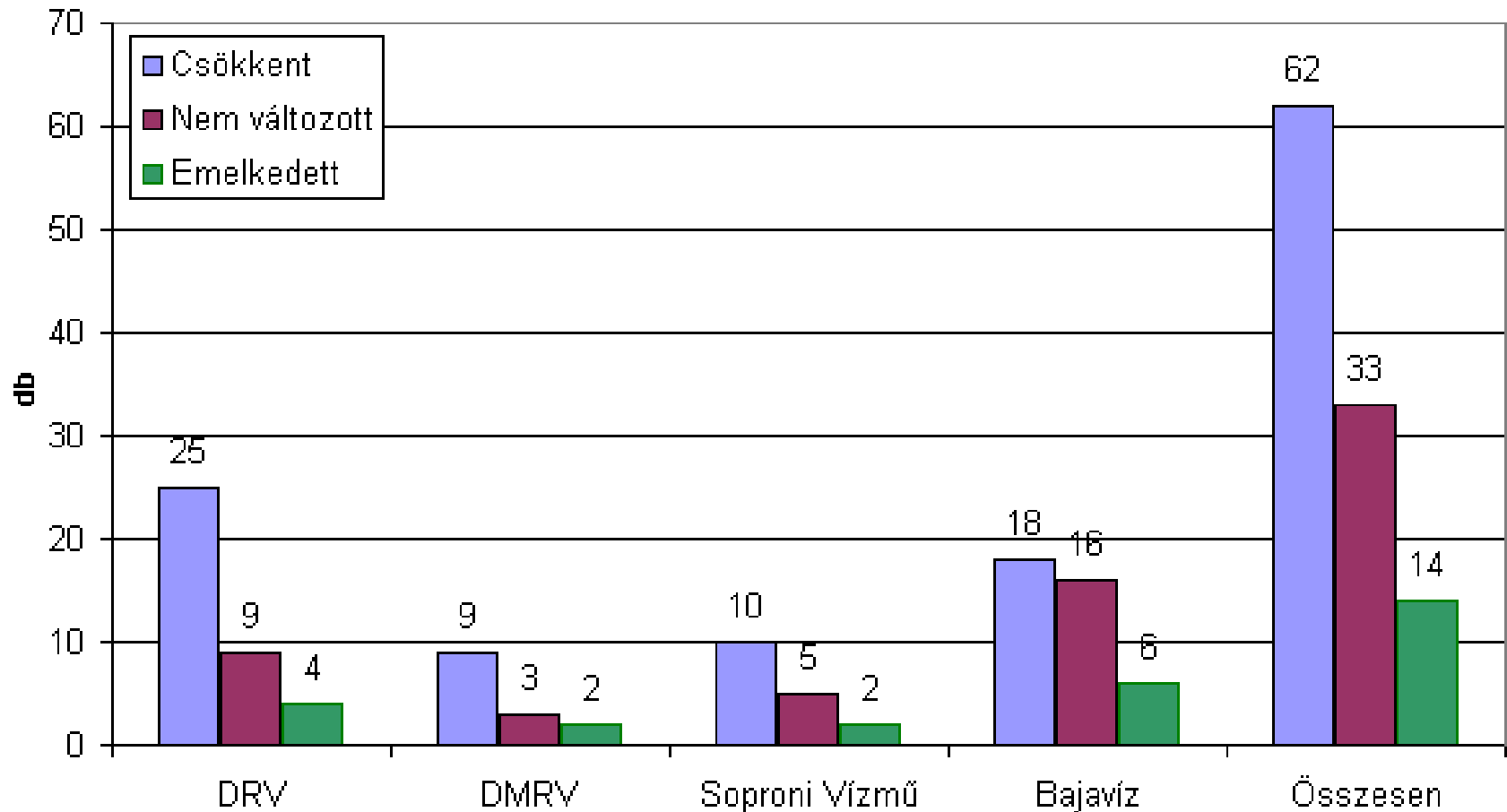
A kutak fúrási évének eloszlása
összes kút

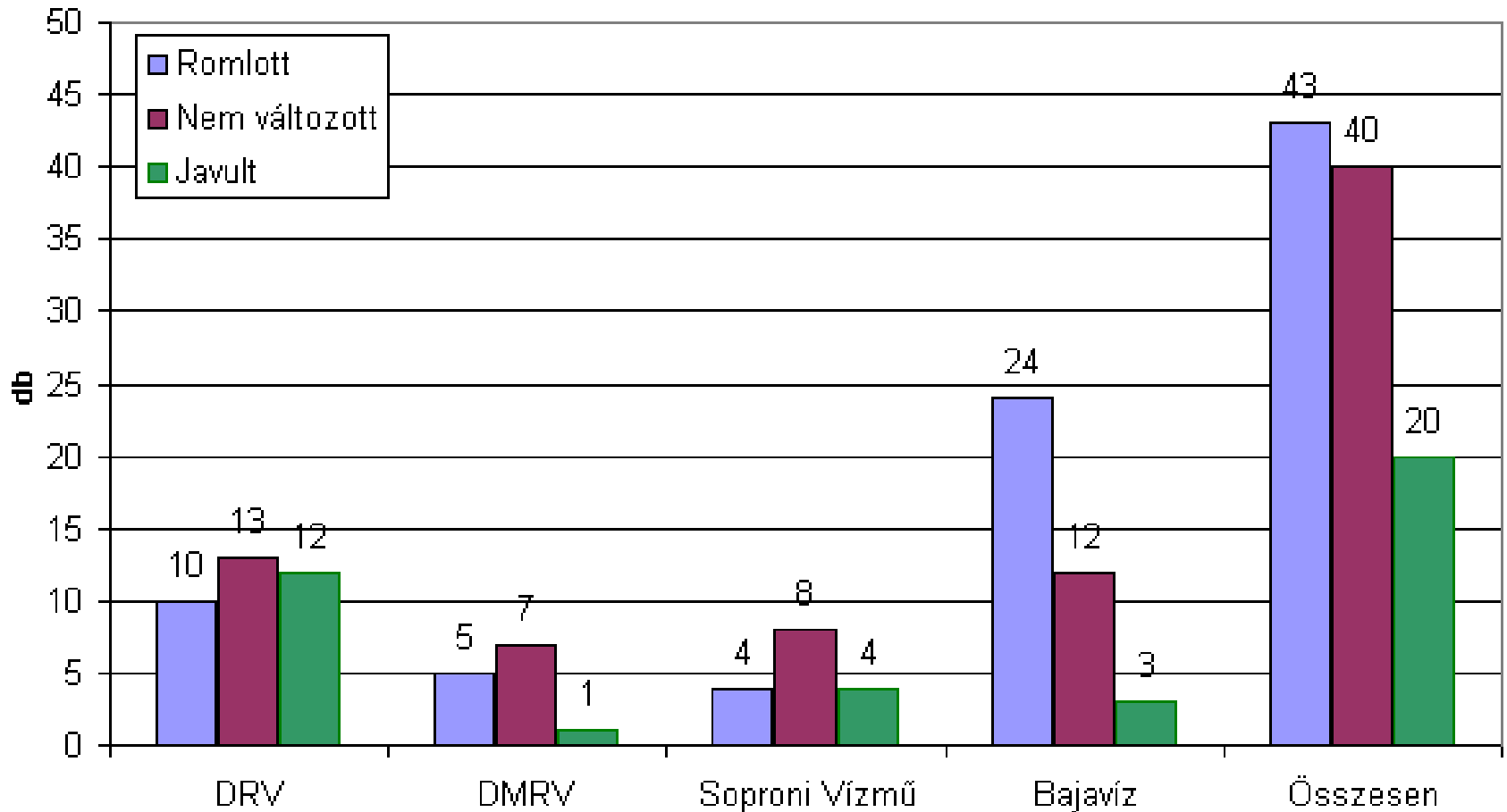
Talpmélység

Nyugalmi vízszint változás (+/- 1 méteren túl)

Fajlagos vízhozam változás (>20%)

Kúthibák

Kúthibák jellege	DRV	DMRV	Soproni Vízmű	Bajavíz	Összesen
	(db)	(db)	(db)	(db)	(db)
Erős feltöltődés	11	1	1	1	14
Szűrőig feltöltődött	2	5	1	-	8
Hibás a tömszelence	3	-	-	3	6
Szűrőszakadás (homokol)	7	-	6	-	13
Eltömődött a szűrő	7	-	3	-	10
Beesett tárgy	7	5	1	-	13
Megközelíthetetlen	1	-	-	-	1
Csővezés lyukas	1	-	-	-	1
Csőfelület korrodált	7	-	6	-	13
Nincs hiba, minden rendben	3	3	3	17	26

Javaslatok

Javaslatok	DRV	DMRV	Soproni Vízmű	Bajavíz	Összesen
	(db)	(db)	(db)	(db)	(db)
Talptisztítás	14	8	5	20	47
Szűrő- és/vagy csőfaltisztítás	16	6	8	-	30
Tömszelence javítás/cseré	4	-	-	-	4
Akadály kimentése	7	5	1	3	16
Betétszűrőzés	5	6	2	-	13
Eltömedékelés és melléfúrás	7	-	6	-	13
Szivattyú túl mélyen van	2	-	-	-	2
Nincs hiba, minden rendben	4	1	3	17	25

Tanulságok:

- A sorozat kútvizsgálatok hatékonyabban végezhetőek az egyedi kútvizsgálatnál
- A vizsgálatok sikerét jelentősen növeli az előzetes információszerzés
- A kútkamerás vizsgálat sok fontos információt ad, de összességében nem mindig oldja meg a problémákat
- Óvatosan kell kezelni az eredeti kapacitás-vizsgálatok adatait
- A vizsgálandó kutakat lehetőleg üzemi hozammal kell termeltetni (főleg homokolás esetén)

Köszönjük a figyelmet

*„Mentsük meg
Földünket”*

